

ANY I.

ADVERTENCIA

No obstant d' haver cumpliert ab excés ab los nostres abonats y llegidors, publicant un número fòra de terme, y ab més pàginas de las acostumadas, no 'ns creyém dispensats de publicarne avuy altre vegada, encare què sia sols de dues planas, al objecte de donarlos compte de tots los actes verificats ab motiu de l' Assamblea Catalanista celebrada en aquesta ciutat.

Creyém què 'ns ho agrahirán y molt més perquè si esperessim a parlarne en lo número del 15 Maig, perdrián gran part de sa oportunitat.

LA REDACCIÓ.

DECLARACIONES

qué foren presentadas a la Assamblea Extraordinaria y aprobadas per aquesta

Aprobar lo Manifest què al poble català dirígi la Junta Permanent, declarant qu' en ell s' interpretan enterrament los sentiments y aspiracions del Catalanisme,

Ratificar sa protesta contra 'l dicat de separatistas y protestar de la persecució què sufreixen las associacons y diaris catalanistas.

Se contenen ademés en las conclusiones o deliberacions presentadas per la Ponencia, los principis sentats en las anteriors Assambleas y en lo darrer manifest dirigít al poble català ampliant y desenrotllant los extréms referents al poder central establint sas atribucions y prerrogativas; al poder

regional presentant, lo què s' integra dintre l' autonomía, o sia l' organisaçió social y política y administrativa, a la divisió de provincias, al actual sistema d' impostos y contribucions y a la facultat de contribuir a la formació del exèrcit espanyol, suprimint en absolut las quintas, y altres extréms més o menos relacionats ab lo nostre credo.

Tal es en síntesis lo contingut de las Declaracions votadas per unanimitat per la Assamblea y qu' han sigut molt ben rebudas per tothom.

L' Assamblea Catalanista Extraordinaria.

Sessió preparatoria

Los carrers de Girona presentavam animadissim especie tal era la afluencia de Delegats vinduts pera l' Assamblea.

Després d' haver ohit missa a la església del Carme comensà omplenarse l' espayós Teatre Principal de públich.

A las dèu y mitja entrà en mitg de forts picaaments de mans la Junta Permanent de l' *Unió Catalanista*.

Lo President senyor Sunyol endressà un carinyós saludo a los gironins encarregant a los Delegats atenció a l' acte.

Seguidament donà compte de las tascas de l' Assamblea.

Lo Secretari senyor Marsans llegí los articles reglamentaris què fan relació a la celebració de las Assambleas.

Se sospegué la sessió per un quart a fid' eleger la messa.

Foren elejits President senyor Sunyol, Vicepresidents los senyors Verdaguer y Callís, Gali, Saquer y Botet y com a Secretaris los senyors Marsans y Maspons y Camarassa.

Lo senyor Sunyol vā agrahir la elecció que per la seva part digué era inmerescuda, afirmando què 'ns asisteix la rahó, lo dret y la justicia. Protestà contra las impossicions què pera la reivindicació dels drets de Catalunya què s'

viure de vida propia. Lo orador vā ser molt applaudit.

Se lleigexen per lo senyor Verdaguer *Las declaracions del Catalanisme ab motiu de las actuales circumstancies*, las quinas podrán veurer nostres llegidors a altre lloch d' aquest número.

A continuació lo senyor Marsans llegí l' ordre del dia per la sessió de la tarde, aixecantse la sessió en mitg de viscas y forts aplaudiments.

Sessió de la tarde.

L' ordre de la sessió fou lo següent.

Discurs per lo President.

Memoria per lo Secretari.

Nova llegida de lo progete de *Declaracions y discursos de la ponencia dels senyors Domenech, Peranyer, Guimerà y Riera y Bertrán y discurs de clausura per lo senyor Botet*

S' obra la sessió a las tres ab mes nombrosa concurrencia s' hi cap que la del demati.

En Bassagoda proposa a l' Assamblea dedicá un recort als morts que en vida hi perteneixeren, aixís com als molts que no han pogut assistirhi.

Lo senyor Andreu conformantse ab aquella petició, proposa que 's fes estensiu a n' els periódichs y entitats que han sigut perseguidas gubernativament aixís com a la ciutat de Girona què tant brillant havia rebut a los Delegats.

Se lleigexen a continuació athesions y protestas contra las disposicions guovernativas.

La carta de Mossen Jaume Collell en la què manifesta què ha arribat l' hora d' obrar y ensenyar lo camí què s' haurá de seguirse per enraionar de lo centralisme perturbador portan lo velet fins lo sacrifici.

Fou rebuda per esclats d' entusiasme.

També se lleigeixen las rebudas del *Consell Regional Federalista* y las del comités republicans federales de Lleyda y Valls y per fi las adhesions telagràficas d' En Valls y Ribot y Laporta, las cuales foren rebudas ab grans aplausos.

Lo senyor Sunyol llegeix lo discurs presencial quins parrafos son acullits ab mostras d' aprobació.

Compara la present campanya catalanista ab las lluytas de Girona sitiada per los francesos que no foren contadas per los gironins los quins lluytaren valerosament per lo bē de sa pàtria.

Parla dels treballs realisats per los de l' *Unió dels regionalistes*.

Enumera las criticas circumstancias passadas, y las persecucions sufridas; essent justament applaudit.

Enrahoná de las mateixas lo Sr. Maspons ab galanura d'estil en sa Memoria.

Creu á la fi son d'agrahí las persecucions, que al cap y al fi no han deixat de favorirnos.

Critica a n' aquesta prempsa madrilena per la campanya contra lo catalanisme essent tota contraria l'extrangera què s'ha posat enterament a favor nostre, sapiguent apreciar nostres reindividacions.

Lo senyor Domenech y Muntaner, manifesta clarament, què del govern del Conde Duch d'Olivares Catalunya no ha sigut respectada ni per los drets ni debers; aixis mateix manifesta los molts millions qu'hem donat a la nació espanyola no havent rebut en canbi las carreteras necessaries per facilitar nostre comers ni tampoc defensas propias per quantsevol invasió extranjera; acaba dihent què lo poder central sols ha servit per xuclar nos los quartos.

Forts picaments de mans interrumpieren al orador entre mitg del seu discurs igual què 'l acabament.

Acte seguit comensá lo senyor Permanyer, expossant las ideas catalanistas agermanadas ab l'autonomia sense apartarsa de l'intregritat nacional.

Comenta los arguments ostentats; las declaracions fetas exigint què sigui catalana la vida total de Catalunya. Reconex què las formas de govern son accidentals, lo esencial diu, se conté ab lo reconeixement de la personalitat de Catalunya, lliure de las trabas que l'opremeixen.

Demostrá lo perquè la llengua catalana té d'esser l'oficial dintre la regió, afirmá què s'igual fills dels païs, ó bé naturalisats los empleats de l'administració y lo personal dels tribunals de justicia.

Presenta lo cuadro de la regió tal com la desitja arbitrà dels seus propis destins, funcionant las corts catalanes, organissadas baix las bases de la nació.

S'aixecá lo senyor Guimerá en mitg d'una ovació entusiasta.

Comensa fent un poetich saludo a n'els Delegats, descriguent las comarcas què aquest representan, ab interessants datos històrichs y geogràfichs.

Critica a n'els politichs de las corts, particularment a En Cánovas y Balaguer dihent que per obtenir lo poder han renegat de las doctrinas que los havian ennaltit, los compara ab los catalanistas, entusiastas y desinteresats què constituien l'Assamblea.

Segueix fent una apologia de la llengua catalana. Diu què a Madrid sols coneixen Catalunya per miserables *empleos y destinos* y per actas, olvidant los què tenen gran amor al treball.

Considera injust no deixar parlá en Català dintre la regió com ho hauria trobat, si las forças de Napoleon l'haguassin prohibit en cas de guanyá las lluytas dintre Espanya.

Demostrá ab negres colors l'estat civil, econòmic y social d'Espanya y protesta enèrgicament de lo nom de separatistes donat als catalans.

Reconeix lo senyor Guimerá que tots los mals venen del poder central, per lo qu'és necessari y es l'únich remey l'Autonomia Regional, essent Catalunya la que mes gloria li cap, per esser la primera qu'ha iniciat lo moviment regionalista.

Acaba dihent què l'escut de la verdadera Espanya reuneix entorn de la creu, simbol de la redenció, los cuartels de las regions autonomes.

Indescriptible fou l'ovació què feren al senyor Guimerá.

Lo senyor Riera y Bertran, digué què poch tenia que dir després de lo què acabavan de dir los seus companys.

No obstant manifestá, lo què seutia al veurer que las mateixas lleys dictadas contra las perturbadors de la societat fóssin aplicadas contra los Catalanistas defensors de la Patria, de Déu y de la Regió.

Acabats los discursos se tornan a llegir las Declaracions què son aprobades per unanimitat.

Lo Delegat per Sabadell senyor Folguera, demana consti al acte lo desitj què l'Assamblea

veurá ab gust lo triomf de la Grecia contra la potència musulmana.

Acaba lo senyor Botet ab un petit discurs de clausura.

Molts delegats pregan a En Verdaguer y Callís fassí us de la paraula, lo qu'acept' ab gust, improvisant un discurs fogós demostrant què los catalanistas no son *retrògados* com s'els suposa; pel contrari digué, som los més avansats. De lo antich ne prenem les costums é tradicions y de l'avens ne prenem los adelants què la ciencia nos porta.

Lo senyor Sunyol s'aixeca donant per acabat l'acte donant un crit a Visca Catalunya què fou calorosament contestat per tothom.

Ab tota regularitat y ordre há donat fi a la quinta Assamblea Catalanista.

J. L. ROIG.

25 Abril de 1897.

NOTAS DE L' ASSAMBLEA.

Acabada l'Assamblea Catalanista molts foren los Delegats que aprofitaren alguns instants per anar a dar un passeig per la Devesa y demés punts importants, per ferse carrech de nostra ciutat.

A las vuit del vespre comensá lo sopar á n'el Centre Catalanista, assistinti 130 comensals qu'era lo número tasat, donat l'espai del saló. Molts foren los brindis, sobre surtin los de 'n Riera y Bertran, Carol, Millet, Campmany y Sunyol. Ademés foren obsequiats per lo coro del Centre Federal.

Com foren molts los Delegats que no capiguéren a la llista de l'apart del Centre, se veieren obligats a improvisarne un altre a la Fonda anomenada d' Italians. La juventut Catalanista era la que dominava entre 'ls comensals, assistinti y figurant en primer terme varis socis de la Associació Popular Regionalista de Barcelona, a més de molts Delegats y la Redacció d'aquest quinzenari.

Al destaparse la primera ampolla de l'espumós Codorniu, s'aixecá lo senyor Ciurana, brindant per la revindicació de nosres drets.

Acte seguit lo senyor Laverny com a fill de Girona s'aixecá donant mil mercés als presents per sa vinguda á l'Assamblea y brindant per Catalunya y Girona.

En Bordas manifestá en son brindis que no tenia record de tots los actes de la seva vida, haver experimentat lo goig que sentia en aquells instants brindá per l'Hinojosa.

En Roig de Vilafranca, suplicá á n'els comensals, tinguessin presents las virtuts que adoraren ab vida al que fou fundador del periódich Las Cuatre Barras.

Se condolá de la véu que corria per estrenar a Barcelona La Terra Baixa traduhida en castellà.

En Torroella en nom de la Redacció de Lo REGIONALISTA, s'alisa saludant la premsa catalanista, condolentse de las persecucions de que han estat víctimas nostres companys En Pere Aldavert y En Prat de la Riba. Acaba saludant la Creta y demés pobles oprimits, elogia la Grecia y brindant finalment per las llibertats de nostra terra y pels agents del centralisme.

En Joseph Morera, brindá per l'Assamblea y tots aquells benestars que desitjan los que som fermos catalanistas.

En Vidal, digué què la seva modesta fortuna junt ab sa persona, encare que de poca valúa las possa ab tot quan sia menester per la Patria,

En Extréms, Delegat per Marsá, va dir: volria trobarme en eixos instants ab plena sessió de l'Assamblea, perquè veieran los d'aquells pobles ahont regna lo podrimonar caciquisme, la noblesa de las Entitats y Delegats què forman l'Unió.

(Alguns altres comensals feren ús de la paraula lo què no ressenyém per ignorar los noms y per no correr en contradiccions.)

Forts picaments de mans anuncian lo brindis de la presidencia senyor Marsans.

Avant de tot diu, envihém un carinyos saludo a n'els senyor Laverny y Torroella per l'energia demostrada ab certa ocasió qu'és volia trepitjar nostre parla.

Saludém a n'aquells dos campions qu'han sapigut omplir dignament lo buyt deixat ab mal hora per Lo Regionalista suspès de Barcelona.

Ab eloquents pàrafos parla de la persecució dihent: *Fins nos pitarán de portar a nél trau de l'americana l'insignia catalana què ab tant d'orgull ostentém.*

Resüm tots los brindis pronunciats y acaba pronosticant la lluvertat per Catalunya y demés pobles oprimits.

Los comensals s'alsan de la taula y abrássan á n'el senyor Marsans.

S'acaba la festa entonant la patriòtica cansó dels Segadors al mitg de gran entusiasme.

Son las déu quant la comitiva s'en va al teatre per assistir a la funció de gala.

La funció de gala ab honor á l'Assamblea Catalanista no podia ser ni mes propia ni mes escollida (1). La bonica comedia ab tres actes y en vers del malhaurat poeta En Frederich Soler, *La Dida*, fóu la que desempenyaren com a primera part del programa, mereixent molts aplausos per part de la senyora Ferrer y lo senyor Guardia qu'estiguéren inimitables.

Lo magnifici monòclec tràgich, *Lo Mestre Olaguer*, fou l'ovació de la nit, obligant aixecar lo teló y fent surtir a n'En Guimerá per cinchòsis vegadas a las taules.

L'interpretació excellent, per lo senyor Tressols.

Com lo tren especial estava anunciat per las 12'40 los Delegats comensaren a dirigirse a l'estació pressentant lo carrer Nou lo mateix aspecte que a l'arribada.

Al primer toc de campana senyalant la sortida del exprés, esclataren las manifestacions d'entusiasme ab viscas a l'Unió y a Catalunya.

Entre mitg de fochs de bengala y una cridoria espontània marxa 'l tren:

¡Deu los hi dongui bon viatje! Festas com aquës tas, quedan grabadas al cor del que s'ent ver amor per la terra Catalana.

CRÒNICA REGIONALISTA

Lo 18 d'aquest més há reaparegut al Vendrell nostre estimat company de causa *La Renaixença* què sigue suspés junt ab Lo REGIONALISTA y al què dedica alguns carinyosos conceptes qu'agrahím de tot cor.

¡Avant company! no há estat més qu'un capbussó, puig ja torném a ésser a la lluya, si bé a alguna distància del lloch ahont eram.

—Ha mort a Vilafranca de Panadés lo ferm catalanista En Pere Socases y Pernal.

Lo REGIONALISTA s'associa de cor al dolor què experimentan la familia del difunt y tots quants per lo Catalanisme s'interessan.

—Ha comensat a véurer la llum pública a Barcelona una biblioteca popular titolada *Colecció Selecta Catalana*.

—Lo dia 8 d'aquest més tingué lloch l'apertura del curs actual del Centre Escolar Catalanista de Barcelona. Després de llegida la Memoria reglamentaria per lo Secretari Joan Umbert, lo President En Francesch Ripoll llegí son discurs què fou molt applaudit, aixís com lo de gràcies per lo senyor Pellicer.

En dit Centre tindrán lloch en diferents dies, una sèrie de conferencies sobre interessants punts de propaganda catalanista.

—Lo regionalista gallego En Salvador Golpe, ha publicat una nova obra titolada *Patria y Región* en la què desenrotlla ab gran lluhiment son concepte del Regionalisme.

—En la sessió què la Diputació provincial de Barcelona celebrá lo dia 8 d'aquest mes, lo diputat en Frederich Schwartz pronunciá un valent discurs en lo què després d'una eloquient apologia de la llengua catalana, demaná constés en acta lo sentiment ab què há vist la Diputació l'estat excepcional en què's troba la prempsa catalanista de Barcelona y pregá al President qu'en nom de la Diputació passés a visitar al Governador Civil per lograr què las circumstancies especials dictadas contra 'ls anarquistas deixin d'aplicar-se als periódichs defensors de los interessos de nostra terra.

Li contestá lo President senyor Sard prometent qu'un cop acabada la sessió s'avistarà ab lo Governador pera pregari-lo en nom de la Diputació qu'aixequés la suspensió de dits periódichs.

—Há comensat a publicarse a Lleyda un periódich defensor de las nostres ideas y escrit en nostra llengua què porta per títol *La Comarca de Lleyda*.

Sia benvingut. Li desitjém coratje y prosperitat.

—L'Orfeó Català de Barcelona doná los días 3 y 10 del què sóm, dos concerts de música religiosa en los teatres Líric y Principal respectivament d'aquella ciutat.

(1) Alguns palcos del mitg aparegueren ab la bandera catalana, també ostentaban aquesta, á n'els seus vanos, algunes senyoretas de la bona societat Gironina.